

Editorial December Issue vol.2

Archetype team - 01/01/1970

Σκέψεις για την αρχιτεκτονική του ανεπίχριστου οπλισμένου σκυροδέματος

Στα βασικά και ουσιώδη χαρακτηριστικά της αρχιτεκτονικής συμπεριλαμβάνεται η λεπταίσθητη και χθόνια, αυτόχρωμη υλικότητα, ο όμορφος τρόπος που αφομοιώνει το πέρασμα του χρόνου, η οικονομία και η αίσθηση του μέτρου, η περιορισμένη συνθετότητα των κατασκευαστικών πρακτικών. Μάλιστα, ο Μιχαήλ αποδίδει στη χρήση του οπλισμένου ανεπίχριστου σκυροδέματος το ξανακοίταγμα όλων των υλικών και του εκφραστικού πλούτου τους στη σύγχρονη αρχιτεκτονική εν γένει, παρότι κατά καιρούς, μεταπολεμικά, έχει χρησιμοποιηθεί σαν ένα ουδέτερο υλικό -όπως το γκρι χαρτόνι στη μακέτα. Ίσως αυτό να συνδέεται με την επιδίωξη της ουδέτερης υλικότητας στα πρώτα λευκά, επιχρισμένα, μοντερνιστικά κουτιά του μεσοπολέμου.

Μέσα στον τεκτονικό χαρακτήρα των έργων της αρχιτεκτονικής του οπλισμένου σκυροδέματος - την «τεκτοσύνη» όπως γράφει ο Κωνσταντινίδης-, συνοψίζεται ένα πνεύμα, ένας ευρύτερος τρόπος σκέψης, που αναφέρεται στις ανάγκες της ατομικής και της συλλογικής ζωής και στο ηθικό και κοινωνικό νόημα της αρχιτεκτονικής.

Κι ενώ το σκυρόδεμα ως υλικό μπορεί να είναι ή να μην είναι κατά καιρούς δημοφιλές, να αποσύρεται και να επανεμφανίζεται κάθε τόσο στο προσκήνιο της μόδας, κι έτσι να αποτελεί κάποιες φορές μια ευκαιριακή επιλογή του μελετητή, ο τεκτονικός χαρακτήρας και το πνεύμα που αυτός προάγει, έχω τη γνώμη ότι δεν επιδέχονται τέτοιων εύκολων προσαρμογών, ούτε είναι τόσο δημοφιλή εν γένει -ειδικά την προηγούμενη «χαρούμενη» περίοδο, κι ίσως και σήμερα. Και αυτό γιατί το πνεύμα και τα χαρακτηριστικά του γνωρίσματα -δηλαδή η οικονομία, η λιτότητα, η απλότητα- δεν προέρχονται έξωθεν. Αφορούν την πίστη του μελετητή και όχι τις συγκυριακές προτιμήσεις του. Δηλαδή, είναι εγκατεστημένα στην αφετηρία του σχεδιασμού, στο μεθοδολογικό και ιδεολογικό του υπόβαθρο.